

EIROPAS KOMISIJA

FINANŠU STABILITĀTES, FINANŠU PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA TIRGU
SAVIENĪBAS ĢENERĀLDIREKTORĀTS

Briselē, 2018. gada 8. februārī
Rev1

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI AKTĪVU PĀRVALDĪBAS JOMĀ

2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste uz Līguma par Eiropas Savienību 50. panta pamata iesniedza paziņojumu par nodomu no Savienības izstāties. Tātad, ja vien ratificētā izstāšanās līgumā¹ nebūs noteikta cita diena, Savienības primāro un sekundāro tiesību kopums Apvienotajai Karalistei no 2019. gada 30. marta plkst. 00.00 pēc Centrāleiropas laika (“izstāšanās diena”)² vairs nebūs saistošs. Apvienotā Karaliste kļūs par “trešo valsti”.³

Izstāšanās sagatavošanās pasākumi skar ne tikai ES un valstu iestādes, bet arī privātus subjektus.

Ņemot vērā lielās neskaidrības, jo īpaši par iespējamā izstāšanās līguma saturu, visām ieinteresētajām personām, tostarp ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un ieguldītājiem, tiek atgādināts par juridiskajām sekām, ar kurām būs jārēķinās, kad Apvienotā Karaliste būs kļuvusi par trešo valsti.

Ja vien iespējamajā izstāšanās līgumā nebūs paredzēts pārejas režīms, no izstāšanās dienas ES noteikumi aktīvu pārvaldības jomā (konkrētāk, Direktīva 2009/65/EK par pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem⁴ un Direktīva 2011/61/ES par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem⁵) Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši.

Tam ir konkrēti šādas sekas.⁶

¹ Ar Apvienoto Karalisti notiek sarunas ar mērķi vienoties par izstāšanās līgumu.

² Tomēr saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, var vienprātīgi nolemt, ka Līgumi nebūs saistoši no kādas vēlākas dienas.

³ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīva 2011/61/ES par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

⁶ Sk. arī dokumentu “Paziņojums ieinteresētajām personām – Apvienotās Karalistes izstāšanās un ES noteikumi finanšu instrumentu tirgu jomā” (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_lv).

1. AKTĪVU PĀRVALDĪBAS DARBĪBA ĀPVIENOTAJĀ KARALISTĒ

- Apvienotās Karalistes PVKIU pārvaldības sabiedrības un alternatīvo ieguldījumu fondu (AIF) pārvaldnieki vairs nevarēs izmantot saņemto darbības atļauju⁷ (tie zaudēs tā dēvēto “ES pasi”), un tie tiks uzskatīti par trešās valsts AIF pārvaldniekiem. Tas nozīmē, ka šīs Apvienotās Karalistes sabiedrības/struktūras Eiropas Savienībā vairs nevarēs pārvaldīt un piedāvāt tirgū fondus, pamatojoties uz savu pašreiz spēkā esošo atļauju:
 - Attiecībā uz PVKIU, ERKF, ESUF, EIIF gan ieguldījumu fondiem, gan to pārvaldniekiem ir jābūt dibinātiem (jāveic uzņēmējdarbība) un reģistrētiem vai saņēmušiem darbības atļauju Eiropas Savienībā, lai tie Savienības teritorijā varētu pārvaldīt un piedāvāt tirgū privātiem ieguldītājiem⁸ un profesionāliem ieguldītājiem paredzētus fondus.
 - AIF pārvaldniekiem ir jābūt dibinātiem un saņēmušiem darbības atļauju Eiropas Savienībā, lai tie ES teritorijā drīkstētu pārvaldīt un piedāvāt tirgū profesionāliem ieguldītājiem paredzētus AIF.
- Līdz ar to visi kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kas reģistrēti vai darbības atļauju saņēmuši Apvienotajā Karalistē, kļūs par ārpus Savienības alternatīvo ieguldījumu fondiem (ārpus Savienības AIF). Tas attiecas uz:
 - pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU);
 - alternatīvo ieguldījumu fondiem (AIF);
 - Eiropas riska kapitāla fondiem (ERKF)⁹;
 - Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem (ESUF)¹⁰;
 - Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondiem (EIIF)¹¹; kā arī
 - naudas tirgus fondiem (NTF)¹².
- Dalībvalstis var atļaut, ka AIF pārvaldnieki, kas nav dibināti un darbības atļauju nav saņēmuši Eiropas Savienībā, to teritorijā var piedāvāt tirgū AIF (ES AIF un ārpus Savienības AIF) vienīgi saskaņā ar attiecīgās valsts tā dēvēto privātās izvietojuma regulējumu (*National Private Placement regime*)¹³ (turpmāk “VPIR”).

⁷ Direktīvas 2009/65/EK 6. pants un Direktīvas 2011/61/ES 6. pants.

⁸ ERKF un ESUF var tikt piedāvāti tirgū vienīgi privātiem ieguldītājiem, ievērojot Regulas (ES) Nr. 345/2013 6. pantā un Regulas (ES) Nr. 346/2013 6. pantā minētos ierobežojumus. EIIF var tikt piedāvāti tirgū vienīgi privātiem ieguldītājiem, ievērojot Regulas (ES) 2015/760 28. pantā minētos ierobežojumus.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. aprīļa Regula (ES) Nr. 345/2013 par Eiropas riska kapitāla fondiem (OV L 115, 25.4.2013., 1. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. aprīļa Regula (ES) Nr. 346/2013 par Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem (OV L 115, 25.4.2013., 18. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 29. aprīļa Regula (ES) 2015/760 par Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondiem (OV L 123, 19.5.2015., 98. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 14. jūnija Regula (ES) Nr. 2017/1131 par naudas tirgus fondiem (OV L 169, 30.6.2017., 8. lpp.).

¹³ VPIR paredz, ka trešo valstu sabiedrības nevar izmantot ES pasi vienotā tirgus ietvaros, jo katrs VPIR attiecas tikai uz vienu attiecīgo dalībvalsti. Direktīva 2011/61/ES ietver VPIR ietvaros piemērojamo nosacījumu minimumu attiecībā uz i) trešās valsts sabiedrībām (piemēram, ārpus Savienības pārvaldniekiem ir jāievēro dažas Direktīvas 2011/61/ES prasības, piemēram, attiecībā uz gada pārskatu, informācijas sniegšanu ieguldītājiem un pārskatu sniegšanu) un ii) trešo valsti (piemēram, ir jābūt noslēgtiem attiecīgiem sadarbības nolīgumiem starp ES kompetento iestādi un attiecīgajām trešo valstu iestādēm).

Direktīvā 2011/61/ES ir noteikts, ka dalībvalstīm ir rīcības brīvība attiecībā uz to, vai izmantot VPIR, un šajā direktīvā ir atļauts papildus tajā ietvertajam prasību minimumam piemērot arī stingrākus noteikumus. Dažas dalībvalstis nav paredzējušas VPIR, savukārt citas dalībvalstis ļauj fondus piedāvāt tirgū tikai profesionāliem ieguldītājiem.

- PVKIU pārvaldības sabiedrības un AIF pārvaldnieki, kuriem saskaņā ar Direktīvas 2009/65/EK 6. pantu vai Direktīvas 2011/61/ES 6. pantu atļauju izsniegušas ES-27 kompetentās iestādes un kuri ir Apvienotajā Karalistē dibinātu sabiedrību meitassabiedrības (juridiski neatkarīgas sabiedrības, kas dibinātas ES-27 valstīs, bet pār kurām kontroli īsteno vai kuras radniecīgas sabiedrībām, kas dibinātas Apvienotajā Karalistē), var turpināt darbību ES-27 valstīs, pamatojoties uz savu saņemto atļauju darboties kā PVKIU pārvaldības sabiedrība vai AIF pārvaldnieks.
- Apvienotās Karalistes pārvaldnieku filiāles (pastāvīgas pārstāvniecības, kas nav juridiski neatkarīgas no AIF pārvaldnieka) no izstāšanās dienas Eiropas Savienībā tiks uzskatītas par ārpusvienības AIF pārvaldnieku filiālēm. Uz šīm filiālēm attieksies prasības, kas izriet no VPIR (ja tādi pastāv).

2. AKTĪVU PĀRVALDĪBAS DARBĪBA EIROPAS SAVIENĪBĀ

- No izstāšanās dienas PVKIU un AIF, kuri darbības atļauju saņēmuši vai reģistrēti Apvienotajā Karalistē saskaņā ar Direktīvu 2009/65/EK vai Direktīvu 2011/61/ES, kļūs par ārpusvienības AIF (sk. iepriekš). ES-27 valstu PVKIU pārvaldības sabiedrībām, kas pārvalda šādus (bijušos) PVKIU, kuri darbības atļauju saņēmuši Apvienotajā Karalistē, ārpusvienības AIF pārvaldīšanas vajadzībām būs jāiegūst atļauja saskaņā ar Direktīvas 2011/61/ES 6. pantu.
- AIF pārvaldniekiem, kuri dibināti un kuriem darbības atļauja piešķirta vai kuri reģistrēti Eiropas Savienībā, ārpusvienības AIF (kas netiek piedāvāti tirgū Eiropas Savienībā) pārvaldība ir jāveic saskaņā ar Direktīvu 2011/61/ES (izņemot noteikumus par depozitāriju un gada pārskatiem) un sadarbības nolīgumiem par informācijas apmaiņu starp ES kompetentajām iestādēm un attiecīgajām trešo valstu iestādēm (Direktīvas 2011/61/ES 34. pants).
- Saskaņā ar Direktīvas 2011/61/ES 36. pantu tādu ārpusvienības AIF piedāvāšanai tirgū, kurus pārvalda AIF pārvaldnieks, kas dibināts un darbības atļauju saņēmis vai reģistrēts Eiropas Savienībā, ir piemērojams VPIR, ko dalībvalstis var ieviest pēc sava ieskata. Dalībvalstis attiecībā uz šīs kategorijas AIF pārvaldniekiem var piemērot arī stingrākus noteikumus.
- Saskaņā ar Direktīvā 2009/65/EK un Direktīvā 2011/61/ES ietvertajiem noteikumiem par informācijas sniegšanu ieguldītājiem PVKIU pārvaldības sabiedrībām un AIF pārvaldniekiem ir jāveic vairāki pasākumi, lai informētu ieguldītājus par šādām sekām, kas izriet no Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES.
 - Saskaņā ar Direktīvas 2011/61/ES 22. pantu AIF pārvaldniekiem gada pārskatā ir jāiekļauj arī jebkuras būtiskas izmaiņas informācijā, kas sniedzama ieguldītājiem, tai skaitā (bet ne tikai) par šo līgumisko attiecību juridiskajām sekām.

- Saskaņā ar Direktīvas 2009/65/EK 78. pantu PVKIU pārvaldības sabiedrībām ir jā sagatavo ieguldītājiem paredzētas pamatinformācijas dokuments, kuru būtiskie elementi ir regulāri jāatjaunina. Tas ietver arī informāciju par dalībvalstīm, kurās pārvaldības sabiedrība saņēmusi atļauju un kurās PVKIU tiek pārvaldīta vai piedāvāta tirgū pāri robežām.

Tādēļ PVKIU pārvaldības sabiedrībām un AIF pārvaldniekiem ir jānovērtē, vai pēc ieguldījumu fonda juridiskā statusa maiņas joprojām tiktu ievērota atbilstība fonda ieguldījumu stratēģijai, ar ko ieguldītāji iepazīstināti iepriekš.

- Attiecībā uz aktīviem, kuros ES fondi veic ieguldījumus, Direktīva 2009/65/EK un Direktīva 2011/61/ES neliedz ieguldīt atbilstīgos aktīvos, kas atrodas ārpus ES. Tomēr pastāvēs ierobežojumi attiecībā uz fundu fondu struktūrām; piemēram, PVKIU, kas darbības atļauju saņēmuši ES-27 valstīs, ir jānovērtē to (agrāko) PVKIU atbilstība, kuri darbības atļauju saņēmuši Apvienotajā Karalistē.¹⁴
- ES ieguldītājiem ir jāpārskata savi ieguldījumu kritēriji, pēc kuriem tiek novērtēta to fondu atbilstība juridiskā statusa izmaiņām, kuros viņi/tie ieguldījuši (piemēram, PVKIU vietā – ārpussavienības AIF).
- Dažu pamatdarbības funkciju deleģēšanu pakalpojumu sniedzējiem, kas dibināti Apvienotajā Karalistē, drīkst veikt vienīgi tad, ja ir ievērotas Direktīvas 2009/65/EK un Direktīvas 2011/61/ES attiecīgās prasības.¹⁵ Konkrētāk, ja deleģēšana attiecas uz portfeļa pārvaldību vai riska pārvaldību (vai ieguldījumu pārvaldību PVKIU vajadzībām) un ja tā uzticēta uzņēmumam, kas dibināts kādā trešā valstī, ir jābūt noslēgtam sadarbības nolīgumam starp PVKIU pārvaldības sabiedrības vai AIF pārvaldnieka izcelsmes dalībvalsts kompetento iestādi un tā uzņēmuma uzraudzības iestādi, kas minētajā trešajā valstī veic deleģēto funkciju. Turklāt Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) ir sniegusi atzinumu ar konkrētu skaidrojumu par šiem jautājumiem, piemēram, par riskiem, kas saistīti ar čaulas sabiedrībām, kuri var rasties, ja tiek izmantotas ārpakalpojumu vienošanās vai ārpussavienības filiāles, lai veiktu funkcijas/ sniegtu pakalpojumus klientiem Eiropas Savienībā. Ārpussavienības filiāļu izmantošana ir jābalsta uz objektīviem iemesliem, kas saistīti ar sniegtajiem pakalpojumiem ārpus ES (trešajā valstī), un tā nedrīkst izraisīt situācija, kad šādas ārpussavienības filiāles veic būtiskas funkcijas vai sniedz būtiskus pakalpojumus atpakaļ Eiropas Savienībā.¹⁶
- Saskaņā ar Direktīvas 2011/61/ES 21. pantu un Direktīvas 2009/65/EK 23. pantu to ES AIF un PVKIU depozitārijiem, kuri darbības atļauju ir saņēmuši Eiropas Savienībā, ir jāatrodas fonda izcelsmes dalībvalstī. Direktīvas 2009/65/EK 22.a pants un Direktīvas 2011/61/ES 21. panta 11. punkts ietver prasības attiecībā uz kontu

¹⁴ Atbilstības novērtēšana saskaņā ar Direktīvas 2009/65/EK 52. un 55. pantu.

¹⁵ Direktīvas 2011/61/ES 20. pantā, ar konkretizējumu Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 231/2013 75.–82. pantā un PVKIU direktīvas 13. pantā. Komisija savā pārskatā par Eiropas uzraudzības iestādēm (EUI), kas pieņemts 2017. gada 20. septembrī, ierosina pastiprināt koordināciju starp EUI saistībā ar funkciju deleģēšanu un ārpakalpojumiem, kā arī riska nodošanu (COM(2017)536 *final*).

¹⁶ EVTI atzinums par atbalstu uzraudzības konverģencei ieguldījumu pārvaldības jomā saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības (2017. gada 13. jūlijs) (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-management-in-context-united>).

turēšanas funkcijas deleģēšanu trešai personai. Ja kontu turēšanas funkcijas ir deleģētas sabiedrībai/struktūrai, kas dibināta Apvienotajā Karalistē, citstarp piemēro šādus noteikumus:

- PVKIU depozitārijiem ir jāpierāda deleģējuma objektīvie iemesli un jānodrošina, ka šīs trešās personas maksātspējas gadījumā turēšanā pieņemtie aktīvi nav pieejami sadalei starp tās kreditoriem vai atsavināšanai (pārdošanai) šo kreditoru labā;¹⁷
- Ārpussavienības AIF, kurus pārvalda AIF pārvaldnieks, kas dibināts un darbības atļauju saņēmis Eiropas Savienībā, ievērojot konkrētas prasības, var iecelt ārpussavienības AIF depozitāriju trešā valstī.¹⁸

Šis paziņojums neskar “trešās valsts pases” režīmu, kas noteikts Direktīvā 2011/61/ES.¹⁹

Komisijas tīmekļvietnē par ieguldījumu fondiem (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/growth-and-investment/investment-funds_lv) ir sniegta vispārīga informācija par aktīvu pārvaldību. Vajadzības gadījumā šīs vietnes tiks atjauninātas, iekļaujot papildu informāciju.

Eiropas Komisija

Finanšu stabilitātes, finanšu pakalpojumu un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorāts

¹⁷ Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/438 17. pants.

¹⁸ Direktīvas 2011/61/ES 21. panta 6. punkts.

¹⁹ Direktīvas 2011/61/ES 37. un 40. pantā attiecībā uz ārpussavienības AIF piedāvāšanu tirgū, ko veic ārpussavienības AIF pārvaldnieki, 37. un 39. pantā attiecībā uz ES AIF pārvaldīšanu vai piedāvāšanu tirgū, ko veic ārpussavienības AIF pārvaldnieki.